

ALDIZKARIA 2025

REVISTA 2025

35. URTEURRENA

Bizkaia
foru aldundia
diputación foral

Euskal Herriko
DOWN
Sindrome
Fundazioa
eta beste adimen urritasunak

Euskal Herriko

DOWN

Sindrome

Fundazioa

eta beste adimen urritasunak

AURKIBIDEA

Artikuluak

<i>"Nirekin irakurtzen ikasi" irakurketa metodoa - Arreta indibidualizatuko taldea</i>	5
<i>Eta partekatzea erantzunaren parte balitz? Familia Topaketarako Taldea - Itsaso Larrieta Domingo, nerabezaroko eta eskola-jarraipeneko arduraduna eta Carmen Álvarez González, helduentzako prestakuntza modularreko arduraduna</i>	8
<i>DEDIKO Proiektua: autonomia pertsonalaren ikaskuntzari aplikatutako teknologia - Maitane Diéguez López de Uralde, Etxeratu programaren arduraduna</i>	11
<i>Berdintasuna Euskal Herriko Down Sindrome Fundazioan - Berdintasun Batzordea</i>	13

Ekintza nabarmenak

<i>Urratsez urrats elkartuta: inklusioa, aniztasuna eta partaide izatearen harrotasuna elkarrekin ospatuz</i>	21
<i>Inklusioa indartuz: 2025eko Zabalkunde Proiektua</i>	22
<i>Down Espainiaren "Tan como tú" kanpainan parte hartzea: berdintasuna ikusaraztea esperientzia partekatutik abiatuta</i>	23
<i>Bilboko Gida Gastronomikoa "Bilbao Zaboretan": Eguneko Zentroko Erabiltzaileen Proiektu Kolektiboa</i>	24
<i>'HOGEITABIRA' Koreografiaren aurkezpena: Aniztasunari eta Inklusioari Omenaldia</i>	25
<i>Abenduaren 3ko ospakizuna: Desgaitasuna duten Pertsonen Nazioarteko Eguna, Autonomia eta Erabateko Inklusioa sustatuz</i>	26
GURE PROGRAMAK 2025EAN	28

AURKIBIDEA

ARTIKULUAK
ARTIKULUAK
ARTIKULUAK
ARTIKULUAK
ARTIKULUAK
ARTIKULUAK
ARTIKULUAK
ARTIKULUAK
ARTIKULUAK
ARTIKULUAK
ARTIKULUAK

“Nirekin irakurtzen ikasi” irakurketa metodoa

Urteetan zehar, eta adimen-desgaitasuna (AD) duten pertsonen gaitasun hori eskuratzeko aurkitzen zituzten irakurketa-eredu tradizionalak oztopoak saihestuz, metodologia egokiagoak landu eta diseinatu dira. 70eko hamarkadan hasi ziren trebetasun instrumental hori ikasteko alternatibak ikertzen eta planteatzen, eta 80ko hamarkadan hasi zen Kantabriako Down sindromea Fundazioa **Down sindromea (DS) duten pertsonentzat bereziki planteatutako irakurketa-idazketa metodo bat diseinatzen**.

80ko hamarkadaren amaieran, Euskal Herriko Down Syndrome eta adimen urritasunen Fundazioa (EHDSF) orain arte bermatutako metodoak praktikan jartzen hasi zen, DS duten pertsonen oinarriko **irakurketa-gaitasunak eskura zituzten**, metodoa ezaugarrietara eta eboluzio-une pertsonalera egokituz. Gaur egun, eta urteetan zehar praktikan jarri ondoren, egiaztatu da metodo hori ez dela soilik egokia DS duten pertsonentzat, baita DSrik gabeko ADkoentzat (adimen desgaitasuna) eta GDkoentzat ere (garapenaren desgaitasuna).

Bizi garen gizartean, irakurlea da aukera asko ematen dituen gaitasuna, ez bakarrik hezkuntzako, baita soziala ere. Horregatik, EHDSFk Down Kantabriako ezarritako metodoaren aldeko apustua egiten du, SD, AD eta/edo GD bidezko pertsonen irakurketa-ikaskuntzan kalitatezko alternatiba bat eskainiz.

EHDSFren irakurketa-idazketa metodoaren ezaugarri nagusietako bat da, Euskal Autonomia Erkidegoaren ezaugarri soziolinguistikoak kontuan hartuta, **bi bertsio egin zirela bi hizkuntza koofizialetan**. Bi bertsioek, antzekoak izan arren, desberdintasunak erakusten dituzte egituraketa morfosintaktikoa eta hizkuntza bakoitzaren berezitasunak kontuan hartuta.

Gaur egun, familiaren, ikastetxearen eta erreferentziazko profesionalaren artean adostu behar da irakurketa eskuratzeko hizkuntza, eta ama-hizkuntza eta arrakasta lortzeko aukerak nagusitzen dira. Azken horiek areagotu egiten dira, metodoa pertsona bakoitzaren gaitasun kognitiboetara egokitzen baita, eta malgua da, interes pertsonalak eta ikasteko erritmoak kontuan hartuta.

Pueschelek egindako ikerketek erakusten zuten DSa estimulatuta duten haurrek pertzepzio eta memoria bisual ona dutela, baita hizkuntza ulerkor ona ere. Ez da adin kronologiko normotipikora arte itxaron behar irakurtzen hasteko, ezta haurra hitzekoa izan dadin itxaron ere. Metodo horren arabera, irakurketa-idazketarako aurrebaldintzak lehenago eskuratu behar dira, 3 eta 4 urte bitartean.

Metodo honen bidez, **garapen kognitiboa sustatu** nahi da. Garapen kognitibo horretan, irakurketa bezalako trebetasun instrumentalen helburuak ez ezik, hizkuntza-trebetasunak ere planteatzen dira, pertsonen hiztegia aberastuz.

AD eta/edo GD duten pertsonentzat diseinatutako metodoa izan arren, eta aurretiazko eskakizunak metodo tradizionaletan beharrezkoak ez diren arren, irakurketa-prozesua hasteko gutxieneko baldintza batzuk behar dira, irakurketaren eskuratzeko-prozesuaren zati diren alderdi kognitibo, komunikatibo, pertzeptibo, atenzional eta memoristikoekin lotuta. Besteak beste, honako hau ezartzen da:

- Pertsonak objektuak hitzez edo zeinuz izenda ditzakeela, adierazi, eskaera errazak egin, eta ulertu.
- Arreta emateko gaitasun iraunkorra epe laburretan mantendu behar da.
- Pertzeptio ona izatea, hau da, datuak zentzumenen bidez antolatzeko gaitasuna izatea. Funtsezkoak dira ikusmen- eta entzumen-diskriminazioa.
- Objektu eta irudi berdinak dituzten ikusmen-diskriminazioko zereginak.
- Antzeko hitzen artean entzumena bereizteko zereginak.
- Ikasitakoa gogora ekartzeko memoria bat izatea. SD duten haurretan, ikusmen-memoria handiagoa izango da entzumen-memoria baino.

Era berean, eredu tradizionalak bezala, EHDSFren irakurketa-metodoak hainbat etapa ditu, eta jarraian deskribatzen dira:

1. Pertzeptiozko diskriminazioa: Etapa honetan oinarriko gaitasunak lantzen dira, non pertsona forma, kolore, sinbolo, irudi erraz eta pixkanaka-pixkanaka konplexuagoak modu bisualean diskriminatzen hasten den. Trebetasun horiek oinarrikoak dira gero irakurketa garatzeko.

2. Hitzen irakurketa asoziatiboa edo ezagutza-irakurketa:

Etapa honetan espero da pertsonak modu bisual globalean antzematea idatzitako hitz kopuru handi bat, esanahia ulertuta. Fase hau 3 urte eta erdi eta 4 urte bitartean hasten da. Pertsona bakoitzaren arabera. Fase hau hasteko, idatzizko izena, familiako pertsonak eta harentzat motibagarriak diren hitzak ezagutuko dira.

3. Irakurketa analitikoa edo silabikoa: Hitza silabaz osatuta dagoela ulertzea, eta pixkanaka silaba desberdinez osatutako hitzak irakurtzeko gai izatea.

4. Irakurketa mekanikoa: Haurra gai izango da behar bezala irakurtzeko, ahalik eta alterazio gutxien izanez gero.

5. Ulermenezko irakurketa: Haurra gai izango da testua zuzen irakurtzeko, behar diren etenaldiak eginez, zuzen in-tonatuz eta nabarmenduz, eta, gainera, irakurritakoaren esanahia ulertuz.

EHDSFren metodologia haur bakoitzaren ezagutzan eta interesean oinarritzen da (zer definitzen duen, familia, nortasuna, gaitasunak, lagundu beharreko puntuak eta abar ezagutzea), ikaskuntza motibatzailea izan dadin, arrakastaren pedagogia baten bidez.

Gure lanaren zati handi bat da metodo hori ikastetxeetan eta prestakuntza-zentroetan ezagutaraztea, horren berri emateko, eta, horrela, pertsonen irakurketa-gaitasuna hobetu ahal izateko: SD, AD eta/edo GD. Barakaldokoa bezalako udalek laguntzen digute zeregin horretan, metodoa argitaratzen eta udalerrri horretako ikastetxeetan zabaltzen lagunduz.

Shalocken eta Borreroaren bizi-kalitatearen dimentsioaren eredupeko EHDSFk apustu egiten jarraitzen du SD, AD eta/edo GD duten pertsonen gainerako pertsonen dituzten aukera berak izan ditzaten.

Eta partekatzea erantzunaren parte balitz?

Familia Topaketarako Taldea

Fundazioak bere **35. urteurrena** ospatzen duen urte honetan, bereziki esanguratsua da atzera begiratzea eta Familia Topaketeen programa bezalako programak 1995. urtetik jardunean jarraitzen dutela egiaztatzea. Ibilbide horrek agerian uzten du, batetik, fundazioak hasiera-hasieratik egin duen apustu sendoa, familien arteko laguntza eta topaketaren alde; eta, bestetik, bizirik mantentzen eta denboran zehar egokitzen jakin duen programa baten balioa eta zentzua.

Fundazioan pertsonaren **laguntza osoaren** aldeko apustua egiten dugu, prozesu horrek familiari laguntzea ere badakarrela ulertuta. Familia-topaketako taldeak ikuspegi sistemiko batetik eta eredu biopsikosozial batetik abiatzen dira. Horri esker, desgaitasuna pertsonarengan nahiz familia-ingurunean eragina duen errealitate gisa uler dezakegu. Ikuspegi horretatik, esku-hartzea pertsonari ez ezik, familiari ere zuzentzen zaio, eta espazio espezifikoak sortzen ditu, entzuteko, laguntzeko eta bere kezkei erantzuteko.

Esparru horretan, familia elkartzeko taldeek funtsezko zeregina dute, baina **zer dira familia topaketarako taldeak?** Borondatez parte hartzeko guneak dira, non familiek esperientziak, kezkek eta emozioak partekatu ditzaketen ingurune seguru eta konfiantzazko batean. Horietan, parte-hartzaileen artean lotura eta laguntza naturalak sortzen laguntzen da, betiere erakundeko profesionalen orientazioa eta laguntza izanik.

Taldeak egonkorrak dira eta erreferente bihurtzen dira familientzat. Bilerak hilero egiten dira eta ordu eta erdiko iraupena dute. Horietan, familiaren bizi-unearen araberako gai garrantzitsuak jorratzen dira: haurtzaroa, nerabezarora, helduarorako trantsizioa, zahartzea, besteak beste. Aldi berean, familiek beren osaera, rolak eta beharrak ere aldatzen dituztela onartzen da. Horregatik, familia-topaketarako taldeak ez zaizkie gurasoei soilik zuzentzen, anai-arrebei ere zuzentzen zaizkie, bai eta aititei eta amamei ere, familia-sistema bakoitzaren barruan elkarrekin bizi diren askotariko begirada eta bizipenei balioa emanaz.

Gaur egun, hiru guraso-talde eta anai-arreben talde bat daude aktibo fundazioan, guztiak Bilbon garatuak:

- 12 eta 16 urte bitarteko seme-alabak dituzten familien talde bat.
- 21 eta 30 urte bitarteko seme-alabak dituzten familien talde bat.
- 30 urtetik gorako seme-alabak dituzten familien talde bat.
- Anai-arreben talde espezifiko bat.

Egitura horrek aukera ematen du edukiak, kezkak eta laguntzak bizi-zikloaren etapa desberdinetara egokitzeko, eta, aldi berean, parte-hartze aktiboan, familia bakoitzaren erritmoekiko errespetuan eta elkarrekiko laguntzan oinarritutako koherentzia metodologikoari eusteko.

Familia-topaketako taldeen onurak: ebidentzia zientifikoa

Literatura zientifikoak asko babesten ditu adimen-desgaitasuna duten pertsonen familientzako laguntza- eta topaketa-taldeen onurak. Hainbat azterlanen arabera, honelako espazioetan parte hartzea honako hauekin lotzen da:

- Estresa eta familia-gainkarga murriztea, emozioak adierazteko eta partekatutako bizipenak normalizatzeko espazio segurua baitute.
- Hautemandako gizarte-laguntza handitzea, familien ongizate psikologikoa babesteko faktore nagusietako bat baita.
- Aurre egiteko estrategiak hobetzea, beste estilo aktiboago, gogoetatsuago eta kolaboratiboago batzuk saihestea edo isolatzea xede duten estiloak igarotzea ahalbidetuz.
- Familiaren ahalduntzea, hau da, erabakiak hartzerakoan gaitasun, kontrol eta parte-hartze informatu handiagoa sentitzea.

Berdinen arteko laguntzaren esparruko ikerketek nabarmentzen dute antzeko egoeretan dauden beste familia batzuekiko kontaktuak identifikazio-prozesuak, balidazio emozionala eta ikasketa bikarioa errazten dituela. Era berean, desgaitasun intelektualari buruzko azterlan espezifikoek erakusten dutenez, profesionalek gidatutako taldeek, baina familien esperientzia eta jakintza ardatz hartuta, oreka egokia bultzatzen dute laguntza emozionalaren eta orientazio teknikoaren artean.

Ikuspegi sistemikotik, onura horiek ez dira mugatzen taldean parte hartzen duen pertsonara; aitzitik, familia-sistema osora hedatzeko joera dute, eta komunikazioa, elkar ulertzea eta bizi-aldaketetara egokitzea hobetzen laguntzen dute

Ondorioak eta parte hartzeko gonbidapena

Familiatzako funtsezko baliabide gisa sendotzen dira familia-topaketako taldeak, eta ia hiru hamarkadatan erakundeak jarraitu izanak agerian uzten du haien erabilgarritasuna, baita gizarte-, familia- eta bizi-eraldaketetara egokitze gaitasuna ere.

Gune horiek laguntza eta orientazioa emateaz gain, komunitatea sortzea, kide izatea eta taldea bera gainditzen duten laguntza naturaleko sareak indartzea sustatzen dute. Horregatik guztiagatik, erakundeak oraindik parte hartzen ez duten familiak animatzen ditu familia-topaketako taldeak ezagutzera eta haiekin bat egitera, hau da, hazteko, laguntzeko eta elkar zaintzeko gune partekatu gisa ulertuta.

DEDICO Proiektua: *Autonomia pertsonalaren ikaskuntzari aplikatutako teknologia*

Autonomia pertsonalaren ikaskuntza pixkanaka eraikitzen den prozesu bat da, praktika, laguntza eta esperientzia seguruak konbinatuz. Testuinguru horretan sortu zen **DEDICO, Euskal Herriko Down Syndrome eta beste adimen urritasun Fundazioaren** proiektu bat, **errealitate birtuala eta errealitate areagotua** erabiltzen dituen eguneroko trebetasunak ikasten laguntzeko. **TECNALIA**ren laguntza teknikoari eta teknologikoari esker, eguneroko zereginak modu seguruan eta gidatuan egiteko aukera ematen duten esperientziak garatu dira, parte-hartzaileen konfiantza eta independentzia indartuz.

Errealitate birtualak egoera errealak birsortzeko aukera ematen du ingurune digital batean. Betaurreko bereziekin, pertsona simulazio baten barruan kokatzen da, eta, adibidez, metroz bidaia egin dezake edo etxetresna elektriko bat erabil dezake, arriskurik gabe eta ingurune kontrolatu batean. Errealitate areagotua, aldiz, mugikor edo tablet baten bidez erabiltzen da, eta errealitateari buruzko informazio bisuala gehitzen du, ingurune errealean lan bat egiten den bitartean argibideak emanez, urratsak gogoratzen eta segurtasuna irabazten lagunduz. DEDICO n, bi teknologia horiek laguntza-tresna gisa erabiltzen dira eguneroko zereginak egiteko, behar beste aldiz errepikatuz eta bizitza errealean aurre egin aurretik konfiantza irabazteko.

Esperientzia-ikaskuntzan oinarritzen da proiektua, pertsonen aukera ematen baitie eguneroko egoerak ingurune seguruetan praktikatzeko, bizitza errealean eraman aurretik. TECNALIArekin lankidetzari esker, hainbat esperientzia nagusi garatu dira:

- **Metroan bidaiatzen dut (errealitate birtuala):** Fundazioak Bilbon duen egoitzatik Moyuako geltokirainoko ibilbide baten simulazioa. Bagoira igotzea, Barik txartela kargatzea edo bidaiaren segurtasun-arauak mantentzea bezalako urratsak egiteko aukera ematen du. Tresna hau Metro Bilbaoren laguntzarekin garatu da.
- **Nire garbigailua (errealitate birtuala):** Galdaketa modu gidatuan egiteko prozesu osoa ikasteko aukera ematen du, baita prestatzea, garbitzea eta izan daitezkeen gorabeherak konpontzea ere.
- **Nire garbigailua (errealitate areagotua):** Mugikorrerako edo tableterako egokitzapena, zereginaren praktika ingurune errealean indartzeko eta ikaskuntza orokortzeko.

Tresna horien erabilerak **ikaskuntza-espazio egituratuak** sortzeko aukera ematen du, erabiltzaileek behin eta berriz eta pixkanaka praktikatzeko aukera izan dezaten. Ikusitako onuren artean, honako hauek daude: zereginak hobeto ulertzea, eguneroko bizitzan lan egitean segurtasun eta konfiantza handiagoa izatea, ikasteko erritmoa norberaren beharretara egokitzeko aukera, motibazio eta inplikazio handiagoa izatea eta profesionalen lana babestea baliabide berritzaile eta eskuragarrien bidez. Horri guztiari esker, autonomia handiagoa lortzen da, betiere ikuspegi errealistatik eta pertsona bakoitzari egokituta.

DEDICO Fundazioak eskaintzen dituen laguntzen barruko beste tresna bat da. **Ingurune kontrolatu batean egoera errealak probatzeko aukera** ematea da haren balio nagusia, ikaskuntza esanguratsuak eta transferigarriak erraztuz. Horrela, Fundazioak modu arduratsuan eta pertsonengan oinarrituta aplikatutako teknologiaren potentziala aztertzen jarraitzen du, autonomiarekiko eta inklusioarekiko konpromisoa indartuz.

Berdintasuna Euskal Herriko Down Syndrome Fundazioan

Berdintasun-plan bat esparru-dokumentu bat da, **emakumeen eta gizonen arteko berdintasun erreala eta eraginkorra lortzeko** jarraibide eta neurri zehatzak ezartzen dituena, botere publikoen (Jaurilaritza, aldundiak eta udalak) eta enpresen jarduna orientatzeko. Hau da, generoagatiko diskriminazioa ezabatzeko planifikatutako ekintzen multzo bat da, tratu- eta aukera-berdintasuna sustatuz lan-arlo guztietan: hautaketa, sustapena, prestakuntza eta kontziliazioa. Neurri horiek langileen legezko ordezkariekin adostuta eta negoziatuta jasotzen dira, giza baliabideen kudeaketan berdintasuna bilatuz.

Espanian, gaur egun, berdintasun-planak egiteko eta aplikatzeko legezko betebeharra dago kasu jakin batzuetan, batez ere enpresa pribatuetan. Urteetan zehar, derrigortasun hori aldatuz joan da, enpresetako langile kopuruaren arabera. Eta 2022ko martxoan, 50 langile edo gehiago zituzten enpresa guztiek berdintasun-plan bat onartua, inplementatua eta erregistratua izan behar zuten.

Euskal Herriko Down Syndrome Fundazioak (EHDSF) beti izan du konpromiso handia arlo horrekin, eta 2019an egin zen berdintasunerako lehen plana.

2026. urte honetan, Fundazioa hirugarren planari ekiteko zorian dago, eta, horregatik, bi aldeetara begiratzea proposatzen du, planen bilakaeraren eta etorkizuneko erronken balantzea eta konparazioa eginez.

I. BERDINTASUN PLANA 19-21

2019. urtean, ofizialki ezarri zen EHDSFren I. Berdintasun Plana. Bertan, bost jarduera-ildo nabarmentzen dira, eta hainbat ekintza ezarri dira:

1. Bateragarritasuna eta erantzunkidetasuna
2. Komunikazioa eta erabakiak hartzea
3. Kontratazio-politika
4. Programak edo zerbitzuak
5. Arrisku psikosozialak

Ido horiek planifikatu ahal izateko, berdintasunerako LEAN metodologia erabili zen. Metodo horrek eraginkortasunik ezak eta egiturazko desberdintasunak detektatzen ditu, genero-ikuspegiko prozesuak mapatuz eta "berdintasun-hondakinak" baztertuz; hau da, oztopo ikusezinak, hala nola kristalezko sabaia, inaktu errealik gabeko politiketarako baliabideak eta prozesu bikoiztuak edo koordinatu gabeak. Bestalde, LEAN metodologiaren helburua da datuetan eta adierazleetan oinarritutako hobekuntzak ezartzea eta erakunde osoa etengabeko hobekuntzan inplikatzeara.

Emaitzak lortzeko, taula hau osatu behar izan zen:

DEBILDADES (1-1)	PROPUESTAS DE SOLUCIÓN (1-4)	BENEFICIOS (3)	MEDIDAS CLAVE (1-5)	PUBLICO OBJETIVO (1-3)
	RESPONSABLES (2-1)	COMUNICACIÓN (2-2)	MEDIDA VALIDACIÓN (4-1)	GRUPO VALIDACIÓN (4-2)
INDICADORES CLAVE (2-3)	RECURSOS CLAVE (2-4)	RECURSOS VALIDACIÓN (4-3)		

II. BERDINTASUN PLANA 22-26

Gaur egun indarrean dagoen II. Berdintasun Planean (22-26), honako jardun-ildo hauek ezarri ziren:

1. Langileak hautatzea eta enplegua lortzea.
2. Ordainsariak.
3. Langileen prestakuntza.
4. Langileen sustapena.
5. Lan-denbora: kontziliazioa eta erantzukidetasuna.
6. Sexu-jazarpena eta sexuan oinarritutako jazarpena.
7. Genero-indarkeria.
8. Komunikazioa eta sentsibilizazioa.
9. Lan-osasuna.

Jarduera-ildoak eta indarrean jarraituko duen 4 urteko epean gauzatu beharreko ekintzak ezartzeko, Berdintasun Ministerioaren lanpostuak baloratzeko tresna erabili zen.

Tresna honek, langile bakoitzaren ebaluazioa egiten du, eta baliagarria izan behar du honetarako:

- Enpresan egon daitezkeen ordainsari-aldeak identifikatzea eta, hala badagokio, diskriminatzaileak direnak zuzentzea. Ordainsari-auditoretza egiten duten enpresen ordainsari-erregistroak egin aurretik egin beharreko prozedura da, eta kapital-tresna balio bereko lanen artean egon daitezkeen ordainsari-aldeak ikusarazteko.
- Balorazio-metodoa oker erabiltzeak ekar ditzakeen genero-joerei aurrea hartzea. Puntuazio txikia duten lanpostu feminizatuen ehuneko handiago batek agerian utz dezake metodologia bera oker aplikatzen dela, eta, kasu horretan, ez lituzke objektibotasun-, egokitasun- eta osotasun-baldintzak beteko.
- Enpresaren langile- eta ordainsari-politika zuzentzea. Balorazio-prozedura behar bezala erabiltzen dela egiaztatu ondoren, sexuaren arabera bereizitako haztapenek enpresak bere langile-politikarekin lotutako beste alderdi batzuk planteatzera eraman behar dute, hala nola hautaketa eta kontratazioa, lanbide-sustapena, etab
- Halaber, hitzarmen kolektiboetako negoziazio-batzordeen oinarri izan daiteke.

PLANEN KONPARAZIOA ETA BILAKAERA

Planen arteko bilakaerari erreparatuz gero, II. Planean ikuspegi teknikoagoa eta espezifikoagoa duen hedapen bat ikusten da, jarduera-ildo zehatzagoekin. Era berean, azken horretan funtsezko gaiak sartzen dira, hala nola ordainsari-berdintasuna, barne-sustapena, jazarpena edo genero-indarkeria. Azkenik, hizkuntza espezializazio eta zehaztasun handiagorantz doa

Aurreko konparazioa taula honetan jaso da:

Kategoria	I Plana	II Plana	Bilakaera
Bateragarritasuna eta erantzunkidetasuna	Orainaldia	Orainaldia (xehiago, "Lan-denbora")	Bilakaera positiboa lan-denboraren ikuspegia zehaztean
Komunikazioa	Komunikazioa eta erabakiak hartzea	Komunikazioa eta sentsibilizazioa	Ikuspegi-aldaketa: hierarkian gutxiago zentratuta, antolaketa-kulturan gehiago
Kontratazioa	Kontratazio-politika	Langileak hautatzea eta enplegu sarbidea	Nabarmen handitzea
Prestakuntza eta sustapena	Ez esplizitua	Langileen prestakuntza eta sustapena (2 ildo bereizi)	Nabarmen handitzea
Ordainsari	Ez da esplizituki tratatu	Ordainsari	Funtsezko ildo berria
Jazarpena eta genero-indarkeria	Ez da esplizituki tratatu	Sexu-jazarpena/sexuan oinarritutako jazarpena eta genero-indarkeria	Oso garrantzitsua eta beharrezkoa den inklusioa
Arrisku psikosozialak/Lan-osasuna	Arrisku psikosozialak	Lan-osasuna (arrisku psikosozialak berariaz aipatu gabe)	Jarraipena dakar, nahiz eta esplizituki aipatu ez.
Programak edo zerbitzuak	Orainaldia	Ez da esplizituki agertzen	Ilido espezifikoagoetan xurgatzea litekeena da

III. BERDINTASUN PLANA 27-31

Orain arte EHDSFan egon diren planen garapena kontuan hartuta, eta datozen 4 urteetan egon daitezkeen jarduera-ildoen diagnostikoa egin bitartean, 8 ildo posible ezarri dira, aurreko planen bilakaera eta EHDSF dagoen sektorerako egokitzeko beharra kontuan hartuta.

Gure ustez, honako hauek dira hurrengo planean garapen handiagoa izan behar duten lan-ildoak, gainerako guztiak alde batera utzi gabe:

1. Digitalizazioa eta alborapenen kontrola
2. Erantzunkidetasuna eta malgutasuna
3. Prebentzioa eta jarduera jazarpenaren aurrean
4. Ebaluazioa eta etengabeko hobekuntza

ONDORIOAK

Planetako ekintzak osatuz joan diren arren, jarduera-ildo batzuek, hala nola erantzunkidetasunarekin edo jazarpenaren aurkako prebentzioarekin eta jarduketarekin lotutakoek, luzetara lan egiten jarraitu behar dute, eta, beraz, etorkizuneko planetan presente egon behar dute.

Era berean, ezinbestekoa da berrikuspen-, ebaluazio- eta doikuntza-sistema biziak sortzea, gutxieneko legebetetzearekin konformatu gabe eta, horrela, etengabeko hobekuntzan egon gabe.

Azkenik, ekintza orokorrek benetako eragina izango duten konpromiso zehatzetarantz eboluzionatu behar dute.

ERAKARTZE KANPAINA

Euskal Herriko Down Syndrome eta beste adimen urritasunen Fundazioa irabazi-asmorik gabeko interes sozialeko erakundea da, eta bizitzako lehen uneetatik laguntzen die desgaitasunen bat duten txiki eta nagusiei, beren gaitasunak indartzen, tresnak ematen eta berdinekin gizarteratzearen alde lan egiten.

Horregatik, gure inguruko kolaboratzaile guztien laguntza ezinbestekoa da gure lana burutzeko. Laguntza gehiago bilatzeko asmoz, urte amaierako kanpaina bat abiarazi genuen abenduan.

Ruben, Enara, Amaia eta Vera bezalako pertsoneri laguntza eman diezaiekezu oraindik, **03785 bizum** kodearen bidez, beren bizi-proiektuak garatu ahal izan ditzaten.

Guztion artean egiten dugu aldea!

URRATSEZ URRATS ELKARTUTA: INKLUSIOA, ANIZTASUNA ETA PARTAIDE IZATEAREN HARROTASUNA ELKARREKIN OSPATUZ

Martxoaren 21ean, **Down Sindromearen Nazioarteko Eguna** dela eta, Euskal Herriko Down Syndrome eta beste adimen urritasunen Fundazioak ilusioz, kolorez eta esanahiz betetzen da. Oso data berezia da fundazioa osatzen duten pertsona guztientzat, aukera paregabea baita pertsona bakoitzaren aniztasuna, inklusioa eta balioa ikusarazteko, partekatzeo eta ospatzeko.

Zalantzarik gabe, gehien espero den uneetako bat **desfilea** da. Jarduera sinboliko eta parte-hartzailea da, fundazioa osatzen duten pertsona guztiak batzen gaituena: erabiltzaileak, profesionalak, familiak eta boluntarioak. Desfile horren bidez, inklusioa **elkarrekin ibiliz**, norabide berean aurrera eginez eta ahots guztiei lekua emanaz eraikitzen dela erakusten dugu. Desfilatzea ez ezik, Down Syndromea duten pertsonen nortasuna, gaitasunak eta eskubideak harro aldarrikatzea ere bada helburua.

Desfilean, giroa alaitasunez, laguntasunez eta emozioz betetzen da. Musikak, irribarreek eta gogo biziak aukeraberdintasunaren eta errespetuaren aldeko apustua egiten duen komunitate bateko kide izatearen sentimendua islatzen dute. Pertsona guztiek ekarpen handia egin behar dutela eta aniztasunak gizarte gisa aberasten gaituela esateko modu bat da urrats bakoitza.

2025. urtean, Euskal Herriko Down Syndrome eta beste adimen urritasunen Fundazioak berriro ospatu du desfile hau, energia eta ilusio berarekin, **gizarteratzearekin eta sentsibilizazioarekin** duen konpromisoa berretsiz. Beste behin ere, jarduera hau baliagarria izan da fundazioa osatzen duten pertsona guztien arteko loturak sendotzeko eta Down Syndromea duten pertsonen autonomia, partaidetza eta bizi-kalitatearen alde egiten den eguneroko lana agerian jartzeko.

Martxoaren 21eko desfilea ez da ekintza sinboliko bat soilik, gizarteari zuzendutako mezu argi bat baizik: inklusioa osotasunean egiten den bide bat da, errespetutik, enpatiatik eta parte-hartze aktibotik abiatuta. Euskal Herriko Down Syndrome eta beste adimen urritasunen Fundaziotik egunero lanean jarraitzen dugu etorkizun bidezkoago, eskuragarriago eta inklusiboago bat eraikitzeko, non pertsona guztiak beren bizitzaren protagonista izan daitezkeen.

INKLUSIOA INDARTUZ: 2025EKO ZABALKUNDE PROIEKTUA

2025ean, zabalkunde-proiektuak funtsezko zeregina betetzen jarraitzen du desgaitasunari eta inklusioari buruzko sentsibilizazioan. Urte honetan zehar, gure jarduerak hainbat arlotan zabaldu ditugu, publiko handiagoa lortuz eta gizartean mentalitate-aldaketa bat sustatuz.

Gune nagusietako bat ikastetxeetako prestakuntzen jarraipena izan da, Barakaldo Zabalkunde Proiektua barne. Proiektu horrek tailerrak eta hitzaldiak eraman ditu hiriko hainbat eskolara. Jarduera horiek inklusioaren garrantziaz sentsibilizatu dituzte ikasleak, aniztasuna ulertzen eta errespetatzen lagunduz. Gainera, Deustuko Unibertsitatearekin lankidetzan aritu gara, etorkizuneko profesionalekin jarduerak eginez, bakoitzaren arloan inklusioa sustatzeko.

Proiektua komunikabideetan ere egon da, desgaitasuna duten pertsonen esperientziak ikusaraziz eta gizartean ulermen eta enpatia handiagoa sustatuz. Horrela, zabalkunde-proiektua bultzatzen jarraitzen dugu, pertsona gehiago lortzen eta gizarteratzearekin dugun konpromisoa indartzen.

DOWN ESPAINIAREN "TAN COMO TÚ" KANPAINAN PARTE HARTZEA: BERDINTASUNA IKUSARAZTEA ESPERIENTZIA PARTEKATUTIK ABIATUTA

Martxoaren 21ean, Down Espainiaren "Tan como tú" kanpainarekin bat egin genuen. Ekimen horren helburua da Down Sindromea duten pertsonak beste edozein bezain gai direla eguneroko jarduera berberak egiteko, denborapasa berberak izateko eta bizitza osoa garatzeko eta gizartean aktiboki parte hartzeko aukera emango dieten proiektuei ekiteko.

Kanpaina honek agerian uzten du ezberdintasunek ez gaituztela bereizten, aberastu baizik, eta pertsona bakoitzari bere gaitasun eta eskubideak aitortzearen garrantzia azpimarratzen du, edozein baldintzaz harago. Pertsona guztiek dute berdintasunez eta errespetuz tratatuak izateko eskubidea, eta beren potentzialaren eta ekarpenaren arabera baloratuak izateko eskubidea.

Parte-hartze horrekin, ikusgarritasunarekin, errespetuarekin eta aukera-berdintasunarekin dugun konpromisoa berresten dugu, gizarte bidezkoago bat sustatuz, non ahots guztiak entzuten diren eta pertsona guztiek, bereizketarik gabe, beren ahalmen osoa garatu ahal izango duten.

BILBOKO GIDA GASTRONOMIKOA “BILBAO ZABORETAN”: EGUNEKO ZENTROKO ERABILTZAILEEN PROIEKTU KOLEKTIBOA

Euskal Herriko Down Syndrome eta beste adimen urritasunen Fundazioko Eguneko Zentroko erabiltzaileek **Bilboko Gida Gastronomiko “Bilbao Zaporetan”** bat sortu dute 2025ean, hiriko zapore adierazgarrienen bilduma. Gida honek plater tipikoak nabarmentzen ditu, hala nola bakailaoa bizkaitar erara, pintxoak eta legatzak saltsa berdean, eta goatzeko lekurik onenak gomendatzen ditu.

Proiektuak Bilboko sukaldaritzako tradizio aberatsa islatzen du eta, aldi berean, erabiltzaileek tokiko ondare gastronomikoaren kontserbazioan eta hedapenean parte-hartze aktiboa izatea sustatzen du. Ekimen honen bidez, erabiltzaileek beren ezagutza partekatzeaz gain, hiriarekin eta kulturarekin duten lotura ere indartzen dute.

'HOGEITABIRA' KOREOGRAFIAREN AURKEZPENA: ANIZTASUNARI ETA INKLUSIOARI OMENALDIA

Izaskun Forcada koreografo ospetsuak, Bizipoza elkartearekin eta lotutako beste erakunde batzuekin lankidetzan, taldean dantzatzeko proposamen batzuk aurkeztu ditu 2025ean, mugimenduak gizarteratzeko eta gizarte-kohesiorako tresna gisa duen boterea agerian uzten dutenak. Testuinguru horretan, Euskal Herriko Down Sindrome eta beste adimen urritasunen Fundaziotik ekimen honekin bat egiten dugu **HOGEITABIRA**ren aurkezpenarekin, aniztasunari, inklusioari eta bizitzeko pozari gorazarre egiten dion abesti eta koreografia.

Koreografia hau pertsona guztientzat eskuragarri izateko diseinatu da, pertsona bakoitzak bere erara parte har dezan. Proposamenaren funtsa ez datza mugimenduen perfekzio teknikoan, baizik eta bihotza mugitzeko eta dantzaren bidez lotura emozionala sustatzeko gaitasunean. HOGEITABIRAK talde-partaidetzara gonbidatzen du, indibidualtasuna eta batasuna espazio berean ospatuz eta elkartasunaren eta elkarrekiko errespetuaren mezua helaraziz.

ABENDUAREN 3KO OSPAKIZUNA: DESGAITASUNA DUTEN PERTSONEN NAZIOARTEKO EGUNA, AUTONOMIA ETA ERABATEKO INKLUSIOA SUSTATUZ

Abenduaren 3an, Desgaitasuna duten Pertsonen Nazioarteko Egunean, bat egiten dugu funtsezko printzipio bati buruz hausnartzeko: autonomia laguntzaren, errespetuaren eta benetako aukerak sortzearen bidez eraikitzen da. Egun honetan, benetako inklusioarekin dugun konpromisoa berresten dugu, gogoratuz hori ez dela keinu puntual bat, baizik eta pertsona bakoitzak bere erabakiak hartzeko eskubidea duela entzutea, laguntzea eta bermatzea eskatzen duen etengabeko prozesu bat.

Benetako inklusioa hasten da ulertzen denean autonomia indartu egiten dela laguntza egokiak ematen direnean.

Laguntza behar badut, lagundu nazazu.

Nik egin badezaket, ez egin nigatik.

Pertsoneri buruz ezer ez, pertsonik gabe

Printzipio honek pertsona bakoitzaren gaitasunarekiko errespetua eta autodeterminazioaren balioa islatzen ditu.

Euskal Herriko Down Syndrome eta beste adimen urritasunen Fundaziotik egunero lan egiten dugu erabateko partaidetza errealitate bihurtzeko, desgaitasuna duten pertsonen ahalik eta ahalmen handiena garatzeko aukera izango duten ingurune bat sustatuz. Pertsoneri buruzko ezer ez, pertsonarik gabe da gidatzen gaituen leloa, entzute aktiboaren eta elkarrekiko babesaren bidez eraikitzen den inklusioa sustatuz.

GURE PROGRAMAK
GURE PROGRAMAK
GURE PROGRAMAK
GURE PROGRAMAK
GURE PROGRAMAK
GURE PROGRAMAK
GURE PROGRAMAK

GURE PROGRAMAK

GURE PROGRAMAK
GURE PROGRAMAK
GURE PROGRAMAK
GURE PROGRAMAK
GURE PROGRAMAK
GURE PROGRAMAK
GURE PROGRAMAK

GARAPEN INTEGRALA ETA ARRETA PERTSONALIZATUA BANAKAKO ARRETA PROGRAMAREKIN ETA JOKO TALDEAREKIN

2025ean, pertsona bakoitzaren **arreta indibidualizatua** lantzen jarraitu da, estrategia espezializatuak eta autonomia, sozializazioa eta garapen integrala bultzatzen duten talde-dinamikak konbinatuz.

Ezarritako programek honako hauek barne hartzen dituzte: hasierako etapetan garapen globala sustatzeko arreta goiztiarra, mugikortasuna eta koordinazioa hobetzeko egokitutako fisioterapia, komunikazioa eta hizkuntza sustatzeko logopedia, premia kognitibo eta emozionalen arabera arreta psikopedagogikoa, irakurketa-, idazketa- eta kalkulu-programa (IKI), garapen emozional eta sozialerako HAZI, alderdi fisiko, kognitibo eta emozionalak biltzen dituen tratamendu globala, eta Neurobizi, zentzumen-anitzeko estimulazioko programa, gaitasun kognitiboak eta sensorialak sustatzeko diseinatua.

Aldi berean, **Joko Taldeak** sozializazioa, autonomia eta eguneroko bizitzarako trebetasunen ikaskuntza sustatu ditu. 2025ean, Gabonetako eta Halloweeneko tailer sensorialak egin ziren, bai eta jarduera indibidualak ere data esanguratsuetan, programak integratuz eta parte-hartzaile bakoitzaren interes eta beharretara egokituz.

Pertsona bakoitzaren garapen integrala eta autonomia sustatuz, banakako arretaren eta joko-taldearen bidez, ingurune parte-hartzaile, hurbil eta profesionalki konprometitu batean.

HELDUARORA IGAROTZEKO PRESTATZEN AUTONOMIA PERTSONALEKO PROGRAMAREKIN

2025. urtean, Autonomia Pertsonaleko Programak nerabeei helduarorako trantsizioan laguntzen jarraitu du, nerabeen garapen integrala eta gizarteratzea eta eskolaratzea bultzatzeko. Aldi horretan, hezkuntza-prozesua aberastu duten hainbat jarduera osagarri egin dira, hala nola martxoaren 8a dela-eta horma-irudiak egitea, eta prestakuntza-txangoak egitea esperientziak zabaltzeko, gizartearen parte-hartzea sustatzeko eta testuinguru ezberdinetan ikaskuntzak indartzeko.

Programak bi helburu nagusi ditu: **gaitasun pertsonalak eta sozialak indartuko** dituzten egokitzapen-trebetasunak eskuratzea bultzatzea, eta parte-hartzaileen bizi-kalitatea hobetzen lagunduko duten gizarte-elkarreraginerako aukerak bultzatzea.

Espazio horrek berdinen arteko elkarrekintza- eta identifikazio-aukerak eskaintzen ditu, modu normalizatuan eta adinera egokিতuta, eta bizi-itxaropenak eta -jomugak egokitzea errazten duten erreferente egokiak eskaintzen ditu. Lan-saioak taldekoak dira, astean behin egiten dira, eta une ebolutibora eta parte-hartzaile bakoitzaren behar espezifikoetara egokitzen dira, bi ziklo bereiziren bidez.

Lehenengo zikloa 12 eta 16 urte bitarteko nerabeei zuzenduta dago. Saioak emozioen kudeaketan, autonomia pertsonalean, identitatearen eraikuntzan eta berdinekiko harremanak sendotzean oinarritzen dira. Ziklo honen helburua da eguneroko bizitzarako eta gizarte-bizikidetzarako funtsezko egokitze-trebetasunen oinarriak ezartzea.

Bigarren zikloa 16 eta 20/21 urte bitarteko gazteentzat da. Etapa honetan, aurretik landutako edukietan sakontzen da, eta ikuspegi espezifikoagoa txertatzen da hainbat alderditan, hala nola identitate pertsonalean, etorkizuneko itxaropenetan, autodeterminazioan eta oinarritzko eskubideen ezagutzan, parte-hartzaileak helduaroaren berezko erantzukizunak pixkanaka beren gain hartzeko prestatzeko helburuarekin.

LAN-ETORKIZUNERAKO ETA ETORKIZUN PERTSONALERAKO GAIKUNTZA ETA AUKERAK, HELDUENTZAKO PRESTAKUNTZA MODULARREKO PROGRAMAREKIN (HPM):

Helduentzako Prestakuntza Modularreko Programa (HPM) desgaitasuna duten pertsonen ikaskuntzarako eta garapen integralerako funtsezko baliabide gisa sendotzen jarraitzen du. Urte honetan zehar, programak prestakuntza-aukerak eskaintzen jarraitu du, hazkunde pertsonalari eta lan-eremuan sartzeko prestakuntzari laguntzeko. Egitura bi arlo osagarri handitan egituratzen da, eguneroko bizitzako beharrei eta enpleguaren erronkei erantzuteko aukera ematen dutenak.

Modulu orokorrak parte-hartzaileen garapen orokorrera bideratuta daude, asteko prestakuntza- eta esperientzia-jardueren bidez. Tailer horietan irakurketa erraza, sukaldaritza eta hainbat trebetasun praktikoa lantzen dira, eguneroko bizitzarako baliagarriak diren gaitasunak eskuratzen lagunduz eta autonomia pertsonala sustatuz.

2025. urtean, ohiko prestakuntzaz gain, parte-hartze aktiboa sustatzen duten jarduerak garatu dira, hala nola: irteerak, diseinu- eta prestakuntza-ekintzak eta boluntarioak Fundazioaren azokan. FUNDAIRRATI sortzea, aniztasunaren podcasta eta kultura irisgarriko proiektua gauzatzea. Jarduera horien helburua da bitarteko digitalen bidez kulturarako, sormenerako eta adierazpenerako sarbidea erraztea, eta edukiak bilatu, aztertu eta lantzearekin lotutako gaitasunak lantzea. Ekimen horiei esker, zuzeneko esperientziatik ikasi ahal izan da, eta funtsezko balioak indartu dira, hala nola enpatia, lankidetzeta eta elkartasuna, gizarte-ingurunean parte-hartze aktiboagoa eta konprometituagoa bultzatuz.

Bestalde, **profil profesionalen** programak prestakuntza-ibilbide espezifiko bat jasotzen du, ingurune ohikoan lan-gaikuntzara bideratua. Hiru urtean, parte-hartzaileek prestakuntza teoriko-praktikoa jasotzen dute, Lanbideren 1. mailako profesionaltasun-ziurtagiria lortzeko. Azken urtean, prestakuntza hori enpresetan praktikak eginez osatzen da, lan-munduarekin lehen harremana izatea erraztuz eta enplegurako trantsizio progresiboa bultzatuz.

Profil profesionalen atal honen esparruan, **2025. urtean** zehar txangoak egin dira hainbat enpresatara, parte-hartzaileak lan-ingurunearen errealitatera hurbiltzeko. Bisita horiei esker, bertatik bertara ezagutu ahal izan dira hainbat lanpostu, enpresa-dinamika eta testuinguru profesional, motibazioa, bokazio-orientazioa eta lan-munduaren eskakizunak ulertzea indartuz. Horrela, Helduentzako Prestakuntza Modularreko Programak aurrera egiten jarraitzen du prestakuntza osoa eta inklusiboa eskaintzeko helburuan, desgaitasuna duten pertsonentzako autonomia, konfiantza eta etorkizuneko benetako aukerak bultzatuko dituena.

DESGAITASUNA DUTEN PERTSONAK LANERATZEKO BIDEAN AURRERA EGITEA, LAN PROGRAMAREKIN

Desgaitasuna duten pertsonak ingurune arruntetan laneratzeko funtsezko ekimen gisa sendotzen jarraitzen du **LAN** programak. Konprometitutako enpresekiko lankidetzari esker, aurten 8 lan-sartze berri lortu ditugu, talentuak oztoporik ez duela eta lagundutako enpleguak onurak sortzen dituela erakutsiz, bai kontratatutako pertsonentzat, bai enpresentzat beraientzat.

Programaren ardatza laguntza indibidualizatua eskaintzea da, pertsona bakoitza bere lanpostuan profesionalki egokitu eta hazi ahal izatea ziurtatuz. Arrakasta-istorio bakoitzak islatzen du laneratzeko ingurune askotarikoagoak, elkarlanekoak eta bidezkoagoak eraikitzen laguntzen duela.

2025ean, LAN Programak ekitaldi berezietan ere parte hartu du, hala nola BBK Liven, BIME jaialdian eta Iberdrola Dorreko jardueretan, non Euskal Herriko Down Sindrome eta beste adimen urritasunen Fundazioko pertsonak lan egin duten, inklusioa sortu, bizi eta ospatzen dela erakutsiz.

LAN programak aldaketarako eta aniztasunerako eragile izaten jarraitzen du, lan duina izateko eskubidea sustatuz eta enpresei kultura inklusiboarekin bat egiteko aukera eskainiz.

PARTE-HARTZEA ETA INKLUSIOA SUSTATZEA, AISIALDIKO ETA DENBORA LIBREKO PROGRAMAREN BIDEZ

Aisia eta denbora libre funtsezko osagaiak dira desgaitasuna duten pertsonen autonomiaren garapenean eta gizarteratzean. Fundazioan, gure ustez, jolas-, kirol- eta kultura-jardueretara sartzeak dibertsioa sustatzeaz gain, funtsezko zeregina du autokudeaketa-gaitasuna indartzeko eta gizartean sartzea sustatzeko.

Gure proiekturik esanguratsuenetako baten, **Lagunekin programaren**, helburu nagusia da desgaitasuna duten pertsonen jardueretan parte hartzeaz gain, beren aisialdi-planak antolatzen eta kudeatzen ikastea. Fundazioaren inguruetik kanpo beren jarduerak planifikatu eta gozatu ahal izango dituzten lagun-taldeak sortzen laguntzen dugu, eta beharrezkoa denean bakarrik izango dugu gure laguntza. Ikuspegi horrek aukera ematen die erabakiak modu independentean hartzeko, jardueraren hautaketatik hasi eta alderdi logistikoetaraino, hala nola ordutegiak eta joan-etorriak, horrela haien autonomia eta konfiantza sustatuz.

Urtean zehar, jarduera eta ekitaldi berezi ugari egin ditugu 2025ean, parte-hartzaileen interes eta gaitasunetara egokituta. Jarduera horien artean daude asteroko eta hamabosteroko topaketak, Halloween eta Gabonak bezalako jai tematikoak, eta Iruñeko eta Leongo udako oporrak bezalako ekitaldi bereziak. Gainera, asteburuko irteerak antolatu ditugu hainbat lekutara, hala nola Gorkizera eta Santoñara, parte-hartzaileei pertsonen arteko harremanak sendotzeko eta autokudeaketa-trebetasunak ingurune erreal batean praktikan jartzeko aukera eskainiz.

Kirolak berebiziko garrantzia du gure programan, eta desgaitasuna duten pertsoneri talde inklusiboen barruan jarduera fisikoetan parte hartzeko aukera ematen die. Federazio eta zentro arruntetako kirol-taldean hazkundearekin, gero eta pertsona gehiagok dute lehiaketetarako eta entrenamenduetarako sarbidea, eta horrek kirolaz bere osotasunean gozatzeko aukera ematen die. Onura fisiko nabarmenez gain, kirolean parte hartzeak integrazioa, talde-lana eta diziplina eta ahalegina bezalako balioen garapena sustatzen ditu.

Kirola inklusio-eremu gisa finkatu da, non ezberdintasuna ez den oztopo, aberastasuna baizik. Kirol-ekitaldietan aktiboki parte hartuz, desgaitasunen bat duten pertsonak beren gaitasun fisikoa erakusteaz gain, beren pertenezkoa-zentzua indartzen dute eta oztopo sozialak gainditzen dituzte.

Programa horien bidez, aisialdia eta jolas-jarduerak eskubidea ez ezik, autonomia, parte-hartze soziala eta desgaitasuna duten pertsonen inklusioa indartzeko bidea ere izan daitezten bilatzen dugu. Fundazioan, ematen dugun urrats bakoitza guztiek bizitza osoa, parte-hartzailea eta aukeraz betea izan dezaten bermatzera bideratuta dago.

BIZIMODU INDEPENDENTE BATERAKO LAGUNTZA ETXERATU PROGRAMAREKIN

Etixeratu programa desgaitasunen bat duten pertsoneri bizitza autonomoagoa eta independenteagoa izateko prozesuan laguntzeko proposamen integrala da. Baliabide egokituaren eta laguntza pertsonalizatuaren bidez, programak trebetasun praktikoak eskuratzea errazten du, erabakiak hartzea sustatzen du eta eguneroko bizitzan parte-hartze aktiboa indartzen du, betiere pertsona bakoitzaren erritmoak eta beharrak errespetatuz.

Programaren ardatzetako bat **Bizitza Autonomorako Prestatzeko Etxebizitza** da. Aldi baterako baliabidea da, eta parte-hartzaileak hiru eta sei hilabete bitartean bizi dira bertan. Ingurune horretan, bizikidetzak, etxearen antolaketa eta etxeko ekonomiaren kudeaketa lantzen dira, hezkuntzako profesionalen laguntzarekin. Helburua ikaskuntza praktiko bat eskaintzea da, etorkizunean bizitza independentea edo familiaren etxean inplikazio aktiboagoa izango duena.

Dagoeneko autonomia-maila handiagoa duten pertsonentzat, programak **Emantzipazioko Etxebizitza** eskaintzen du, laguntza puntualak dituen egonaldi luzeko baliabide gisa pentsatua. Espazio horretan bizimodu independentea sustatzen da, banakako premietara egokitutako laguntza malguaren bidez, eta hainbat alderdi lantzen dira, hala nola etxearen antolaketa, gatazken konponbidea eta egunerokoan sor daitezkeen zailtasun zehatzak gainditzea, betiere ingurune seguru eta egonkor batean.

Osagarri gisa, Etixeratu programak **laguntza-sare pertsonalizatua** garatzen du, bai etxean, bai komunitate-ingurunean. Laguntza horiek etxeko trebetasunak eta autonomia pertsonala indartzera bideratuta daude, pertsona bakoitzaren bizikidetzak-eredua edozein dela ere. Horrela, eguneroko erronkei aurre egiteko gaitasuna sustatzen da, eta eguneroko bizitzan eta gizarte-bizitzan parte-hartze handiagoa izatea bultzatzen da.

2025. urtean, helburu horiek indartzeko ekintza berriak sartu dira programan. Horien artean, nabarmentzekoa da etxebizitzetan DEDIKO programa ezartzea, tableten eta errealitate birtualeko tresnen erabileran oinarrituta, autonomia modu berritzailean lantzeko. Era berean, etxebizitzetan erabilgarriak aktiboki parte hartu dute HPMko Entzun Gure Nahia Berria taldeari prestakuntza emanez, esperientziak partekatuz eta bizimodu independentearekin lotutako kezkei erantzunez, eta horrek ahalduz eta ezagutzak trukatzeko erraztu du.

GARAPEN PERTSONALERAKO GUNE AKTIBOA BEGOÑAKO AMA EGUNEKO ARRETA ZENTROAREKIN.

2025. urtean, Begoñako Ama Eguneko Arreta Zentroak hainbat jarduera egin ditu, besteak beste, autonomia pertsonala, sormena eta erabiltzaileen sozializazioa sustatzeko. Urtean zehar, gida gastronomiko bat egin dugu, gure gastronomia eta Bilboko gune enblematikoenak sakon ezagutzeko aukera eman diguna, baita hainbat produkturi buruzko ezagutza gurekin partekatu duten profesionaleri ere. Pintxoak ere egin ditugu konpainiarik onenarekin! Arteari eta adierazpen sortzaileari buruzko tailerrak ere egin ditugu Rekalde Aretoko gure Arte Laborategian.

Gure zentroak **ingurune aktibo, hurbil eta abegikorra** eskaintzen du, eta pertsona bakoitza da esku-hartzearen zentroa. Arreta integral eta pertsonalizatuaren aldeko apustua egiten dugu, erabiltzaile bakoitzaren interes, erritmo eta beharretara egokituta. Etengabe lantzen ditugu funtsezko arloak, hala nola estimulazio kognitiboa, eguneroko bizitzako trebetasunak mantentzea eta garatzea, teknologia berrietara hurbiltzea eta osasun fisikoa zaintzea, fisioterapia, pilates eta zumba egokituen bidez. Hori guztia Pertsonarengan Oinarritutako Plangintzaren ereduaren arabera garatzen da, erabiltzaileen parte-hartze aktiboa eta erabakiak hartzea sustatuz.

Gure helburua da harremanak erraztuko dituen espazio estimulatzailerik eta konfiantzazko bat eskaintzea, non pertsona bakoitza hazi, garatu eta bizitza aktibo eta esanguratsu bat mantendu ahal izango duen, bere gizarteratzea eta bizi-kalitatea erraztuz.

BABESLEAK

